

Økonomi- og Indenrigsministeriet

Slotsholmsgade 10-12
DK-1216 København K

T +45 7228 2400
F +45 7228 2401
M im@im.dk
W oim.dk

Dato: 23. maj 2012
Enhed: INTØKO

Folketingets Europaudvalg

Folketingets Europaudvalg har den 16. maj 2012 stillet følgende spørgsmål nr. 40 ad B 70 til økonomi- og indenrigsministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Nikolaj Villumsen (EL).

Spørgsmål nr. 40:

Ministeren bedes, i forlængelse af svar på spørgsmål 23 og 33 på B 70, oplyse om det er regeringens opfattelse, at det sanktionsregime, som finansministeren får til opdrag at forvalte gennem budgetloven, er en tilstrækkelig gennemførelse af finanspagtens pålæg om at indføre et nationalt regime for sanktioner, og om regeringen følger ikke påtænker at tilføje andre sanktionsregler, f.eks. tildeling af kompetence til et uafhængigt organ til at tage skridt mod regeringen, herunder finansministeren og Finansministeriet, såfremt disse ikke anses at tage effektive skridt for at sikre overholdelse af balancereglen.

Svar:

Finansministeriet har oplyst følgende:

Der henvises til det tidligere svar på spørgsmål 23 (B 70) og det tidligere svar på spørgsmål 33 (B 70).

Det fremgår af svarene bl.a., at bestemmelsen i finanspagtens artikel 3, stk. 1, litra e, om en korrektionsmekanisme foreslås gennemført ved bestemmelsen i budgetlovforslagets § 3, der lyder sådan:

”§ 3. Finansministeren foretager hvert år i august måned en opgørelse af den strukturelle saldo for det følgende finansår.

Stk. 2. Hvis der på baggrund af finansministerens opgørelse af den strukturelle saldo for det følgende finansår konstateres en væsentlig afvigelse fra det i § 2 nævnte mellemfristede mål eller tilpasningsstien hen imod det mellemfristede mål, skal der gennemføres foranstaltninger med henblik på at foretage en korrektion af afvigelsen.

Stk. 3. Ved en væsentlig afvigelse forstås en negativ afvigelse på mindst 0,5 pct. af bruttonationalproduktet.

Stk. 4. I det i stk. 2 nævnte tilfælde fremlægger finansministeren en samlet plan for de i stk. 2 nævnte foranstaltninger.

Stk. 5. De i stk. 2 nævnte foranstaltninger skal samlet set indebære en forbedring af den strukturelle saldo på mindst 0,5 pct. af bruttonationalproduktet årligt med virkning fra det følgende finansår.”

Der kan om forholdet mellem bestemmelsen i finanspagtens artikel 3, stk. 1, litra e, og bestemmelsen i budgetlovforslagets § 3 henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger pkt. 3.3 og pkt. 9 samt lovforslagets bemærkninger til bestemmelsen i § 3.

Det er regeringens opfattelse, at en gennemførelse af budgetlovforslaget vil betyde, at Danmark lever op til bestemmelsen i finanspagtens artikel 3, stk. 2, 1. pkt., der bestemmer, at reglerne i stk. 1 – herunder stk. 1, litra e – skal have virkning i de kontraherende parters nationale ret senest et år efter finanspagtens ikrafttræden i form af bindende og varige bestemmelser, helst i forfatningen, eller på anden måde, der sikrer, at de fuldt ud overholdes og efterleves gennem hele den nationale budgetproces.

Det kan i den sammenhæng bl.a. tilføjes, at budgetlovforslaget skal ses i sammenhæng med det af økonomi- og indenrigsministeren samtidig hermed fremsatte forslag til lov om ændring af lov om Det Økonomiske Råd og Det Miljøøkonomiske Råd (Det Økonomiske Råds årlige vurdering af dansk finans- og udgiftspolitik mv.).

Ved det nævnte lovforslag foreslås det i § 1, nr. 1, at der i § 1 i lov om Det Økonomiske Råd og Det Miljøøkonomiske Råd – der bestemmer, at der oprettes et økonomiske råd, hvis opgave er at følge landets økonomiske udvikling og belyse de langsigtede udviklingsperspektiver samt at bidrage til at samordne de forskellige økonomiske interesser – indsættes følgende som et nyt stk. 2:

”Stk. 2. Det Økonomiske Råd skal herunder årligt vurdere holdbarheden i de langsigtede offentlige finanser, den mellemfristede udvikling i den offentlige saldo samt vurdere, om de vedtagne udgiftslofter er afstemt med de finanspolitiske målsætninger for de offentlige finanser, givet de reformer og finansieringsinitiativer mv., som er besluttet af et flertal i Folketinget. Det Økonomiske Råd skal endvidere vurdere, om de vedtagne udgiftslofter overholdes såvel i planlægningsfasen, som når regnskabet foreligger.”

Af lovforslagets almindelige bemærkninger fremgår bl.a. følgende om den foreslåede udvidelse af Det Økonomiske Råds kompetence:

”Lovforslaget skal ses i sammenhæng med finansministerens forslag til budgetlov, der bl.a. indeholder regler om budgetbalance og om et nyt udgiftspolitisk styringssystem med udgiftslofter. Udgiftslofterne skal besluttes af Folketinget og sætte klare grænser for de offentlige udgifter fire år frem i tiden. Lofterne skal sikre, at de faktiske udgifter år for år holder sig inden for de planlagte.

Med lovforslag om ændring af lov om Det Økonomiske Råd og Det Miljøøkonomiske Råd foreslås det, at Det Økonomiske Råd får til opgave at foretage en årlig vurdering af, om udgiftslofterne overholdes.

Der er tale om et område, som i forvejen delvis dækkes af Det Økonomiske Råds arbejde, men med lovforslaget foreslås det mere konkret, at det Det Økonomiske Råd tilføres opgaven årligt at vurdere holdbarheden i de langsigtede offentlige finanser, den mellemfristede udvikling i den offentlige saldo, herunder udviklingen i den strukturelle saldo, samt vurdere, om de vedtagne udgiftslofter er afstemt med de finanspolitiske målsætninger for de offentlige finanser, givet de reformer og finansieringsinitiativer mv., som er besluttet af et flertal i Folketinget. Denne vurdering skal ske under iagttagelse af den usikkerhed, der er i denne type vurdering. Som en del af opgaven skal Det Økonomiske Råd vurdere, om de vedtagne udgiftslofter overholdes såvel i planlægningsfasen, som når regnskabet foreligger. Med

planlægningsfasen menes en periode, der ligger ud over de enkelte finanslovsår, hvor der foreligger budgetter.

Forslaget om en uafhængig, løbende vurdering af den førte finans- og udgiftspolitik skal ses i lyset af tilsvarende konstruktioner i udlandet, herunder Det Finanspolitiska Rådet i Sverige, som blev nedsat i august 2007. Det Finanspolitiska Rådet har til opgave i en årlig rapport at følge op på finanspolitikens indretning i forhold til at nå de opstillede mål for de offentlige finanser og udgiftsloftet. Det Økonomiske Råd har i forvejen mange lighedstræk med Det Finanspolitiska Rådet i Sverige og vurderes at have den faglige og akademiske tyngde, der kræves for at foretage troværdige og uafhængige vurderinger af regeringens finans- og udgiftspolitik. Det Økonomiske Råd har tillige de institutionelle rammer, der gør institutionen velegnet til at varetage den opgave, der følger med lovforslaget.

I mellemstatslig traktat om finanspagten henvises til EU-Kommissionens forslag af 23.11.2011 til forordning om, at medlemsstaterne etablerer et uafhængigt finansråd til overvågning af finanspolitiske regler vedrørende budgetsaldoen. Med lovforslag til ændring af lov om Det Økonomiske Råd og Det Miljøøkonomiske Råd får Det Økonomiske Råd denne rolle.

Det Økonomiske Råds øvrige opgaver, hidtidige funktion og sammensætning forbliver i øvrigt uændret. Det Økonomiske Råds centrale virke vil fortsat være at vurdere den økonomiske udvikling på kort og langt sigt og gennemføre analyser af strukturelle forhold i økonomien. Det Økonomiske Råds anbefalinger til den økonomiske politik pålægges ikke begrænsninger som følge af lovforslaget.”

Der kan samtidig henvises til lovforslagets bemærkninger til bestemmelsen i § 1, nr. 1.

Med venlig hilsen

Margrethe Vestager